

Kulturno pastoralni centar

Tomić, Petar

Master's thesis / Diplomski rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj:

University of Split, Faculty of Civil Engineering, Architecture and Geodesy / Sveučilište u Splitu, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:123:313658>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-13**

Repository / Repozitorij:

[FCEAG Repository - Repository of the Faculty of Civil Engineering, Architecture and Geodesy, University of Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

SVEUČILIŠTE U SPLITU

FAKULTET GRAĐEVINARSTVA, ARHITEKTURE I GEODEZIJE

PETAR TOMIĆ

KULTURNO PASTORALNI CENTAR

AKADEMSKA GODINA

2016/ 2017

MENTOR: prof. ANTE KUZMANIĆ dipl. ing. arh.

SADRŽAJ

TEKSTUALNI DIO DIPLOMSKOG RADA

1. UVOD
 - 1.1. Samostan sv. Ante, Humac
 - 1.2. Franjevački muzej
2. KULTURA KAO GENERATORI
 - 2.1. Muzeji i utjecaji
 - 2.2. Muzeji i zdravlje
 - 2.3. Muzeji i škole
3. NAČINI OBLIKOVANJA
4. KULTURA KROZ ASPEKT PROSTORNOG DJELOVANJA
5. LITERATURA
6. IDEJNO URBANISTIČKO ARHITEKTONSKO RJEŠENJE
 - 6.1. Lokacija i kontekst
 - 6.2. Projektni program
 - 6.3. Metoda rada
 - 6.4. Koncept
 - 6.5. Urbanističko rješenje; uređenje parcele
 - 6.6. Konstrukcija
 - 6.7. Materijali i završne obrade
 - 6.8. Iskaz površina

GRAFIČKI DIO DIPLOMSKOG RADA

Situacija 1:1000
Situacija s prizemljem 1:500
Tlocrt podrum 1:200
Tlocrt prizemlje 1:200
Tlocrt kat 1:200
Tlocrt krov 1:200
Presjek 1-1 1:200
Presjek 2-2 1:200
Presjek 3-3 1:200
Fasade 1:200
Presjek kroz situaciju 1-1 1:200
Presjek kroz situaciju 2-2 1:200
Aksonometrija

1. UVOD

1.1. SAMOSTAN SV. ANTE, HUMAC, LJUBUŠKI

Franjevci se prvi put pojavljuju u ljubuškoj krajini za vrijeme Kotromanića (XIII.-XIV. stoljeće). Prvi samostan osnivaju početkom 15. stoljeća. Samostan i crkvu Turci ruše 1563. i franjevci bježe i sljedećih 130 godina pastoriziraju Hercegovinu iz okolnih područja. Nakon dugog niza godina djelovanja franjevačkog reda pod zabranom turskih vlasti, dobija se dopuštenje za izgradnju prvih samostana, i to u Širokom Brijegu 1846. godine i na Humcu kod Ljubuškog 1867. Uz samostan, početa je i izgradnja crkve koja je završena 1869. Samostani su kroz povijest uvijek bila središta i žarišta jačeg, obuhvatnijeg pastoralnog rada. Izgrađujući samostan na Humcu fratri su htjeli da on postane ne samo duhovno i vjersko, nego i odgojno središte za nepismeni puk.

Prvo otvaraju pučku školu 1867. godine. Od 1871. pa sve do 1903. godine na Humcu su bili viši razredi franjevačke srednje škole i prve godine filozofsko-teološkog studija. Zatim se 1898. otvara mješovita osnovna i obrtna ženska škola pod vodstvom sestara Milosrdnica. 1916. godine je otvorena Hrvatska seljačka škola za odrasle.

Samostan je kroz sljedeće godine doživio brojne dogradnje i obnavljanja što zbog oštećenja u ratovima, što zbog širenja kapaciteta. Samostan je četvrtastog oblika, s klaustrumom u sredini kojeg s zapada zatvara crkva, a ostale strane krila samostana. U zapadnom dijelu samostana je uređena višenamjenska dvorana sv. Ante koja može primiti oko 120 osoba. U samostanu se nalazi i knjižnica s preko 20,000 primjeraka. U samostanu je od 1884. godine otvoren i najstarija muzejska zbirka u Bosni i Hercegovini.

Samostan, stara crkva i nova crkva

1.2. FRANJEVAČKI MUZEJ

Ideja o osnivanju muzeja pojavila se polovicom XIX. stoljeća u krugu hercegovačkih franjevaca. Studiranje na talijanskim i austrijskim sveučilištima u to vrijeme i razgledanje tamošnjih muzeja u kojima su mogli vidjeti i neki predmeti iz svog zavičaja, s jedne strane, a s druge uvidanje velike neprosvijećenosti te nedostatak škola i kulturnih institucija, budili su zamisao o utemeljenju takve institucije i na našem području. Vrativši se u rodni kraj i djelujući na pastoralnom, kulturnom i prosvjetiteljskom planu, posebice nakon odvajanja od Bosne srebrene i osnutka Hercegovačke franjevačke provincije, mogli su razmišljati o ostvarenju ideje o otvaranju muzeja koji bi imao, prije svega, prosvjetiteljsku ulogu. Čuvanje kulturnog blaga nije im bilo strano ni ranije. U nesigurnim vremenima turske okupacije, crkveno posuđe, knjige, slike i druge vrijedne predmete, zbog sigurnosti su često morali nositi sa sobom. Evidentiranjem, prikupljanjem i čuvanjem kulturno-povijesne građe i prirodnjačkih preparata franjevci su se bavili i prije, ali je od polovice XIX. stoljeća taj rad poprimio organizirane oblike. Zaslugom pojedinih župnika i drugih učenih ljudi onoga vremena, u samostan su pristizali brojni arheološki i drugi muzejski predmeti, koji su vremenom postali putokazom istraživačima u otkrivanju značajnih nalazišta kao što su: rimsko poljoprivredno imanje (villa rustica) u Mogorjelu kraj Čapljine, rimski vojnički logor Gračine na Humcu, slojeviti arheološki lokalitet u Gorici kod Gruda, te mnogih drugih do sada opsežnije neistražvanih lokaliteta, kao npr. Rimsko naselje u Gracu kraj Posušja.

Važan faktor u radu muzeja od samih početaka je njegova edukacijska uloga, koja se spominje kao njegova primarna uloga u Predgovoru Spomenika fra Anđea Nuića, jednog od osnivača muzeja.

Sadašnja postavljena izložba sastavljena je od arheoloških spomenika sa šireg prostora Hercegovine, omogućuje posjetiteljima uvid u sfere materijalne i duhovne kulture žitelja koji su u ovom dugotrajnom vremenu smjenjivali na ovom području. Muzej sada zauzima prostore prizemlja i podruma samostana.

Najstarija prapovijesna razdoblja - paleolitik (staro kameno doba), mezeolitik (srednje kameno doba) i neolitik (mlađe kameno doba) te eneolitik (bakreno doba) su zastupljeni samo pojedinačnim kremenim ili bakrenim predmetima i premda skromni po broju, predstavljaju jedan od dokaza razvoja ljudskih zajednica tijekom tih razdoblja. Znatno su brojnije zastupljeni predmeti koji pripadaju najmlađim razdobljima prapovijesti: brončanom i željeznom. Najčešće je riječ o ukrasnim predmetima ili primjercima brončanoga oruđa i oružja koji potječu poglavito iz grobova brončanoga i željeznoga doba.

Velik broj arheoloških nalaza iz doba antike je prikupljen iz nalazišta u blizini samostana kao što je rimski logor na Gračinama - Bigeste, Mogorjelo kraj Čapljine, Gorica kod Gruda te mnogi drugi.

Najpoznatiji muzejski izložak je Humačka ploča, najstariji očuvani spomenik pisan na hrvatskom jeziku (starohrvatskom ćirilicom - bosančicom) na području današnje Bosne i Hercegovine. Natpis na ovoj oltarskoj menzi ima 80 slova u 25 riječi uklesan spiralno u tri reda u obliku četverokuta, kako bi se mogao čitati prilikom obilaska oltara.

Važno je spomenuti i zbirku umjetnina naziva "Majka". Zbirka sadrži oko 300 umjetnina, od čega je 140 skulptura, a ostalo su slike, crteži i grafike. Zastupljeno je sedamdesetak hrvatskih umjetnika, od klasika koji su djelovali početkom 20. stoljeća do afirmiranih imena novije hrvatske umjetnosti.

Humačka ploča

2. KULTURA KAO GENERATOR

2.1. MUZEJI I UTJECAJI

Zadatak procjenjivanja muzeja postavlja temeljna pitanja o tome zašto uopće imamo muzeje, koju vrijednost donose društvu i kako možemo efektivno odrediti duljinu i širinu njihovih zasluga. Ova se pitanja javljaju tek od 1980tih i uspona ekonomskog racionalizma. Ispitivano je trebaju li muzeji biti financirani i ako trebaju koje su im vrijednosti zbog koje biti financirani.

Dominirani ekonomskim agendama sljedećih dvadesetak godina, muzeji su bili procjenjivani na osnovu dokazanih učinaka i opipljivih indikatora koji se mogu brojčano izvjestiti. Kako je ekonomski racionalizam rastao, kritika je bila upućena prema muzejima i njihovim aktivnostima i doprinosu društvenoj vrijednosti.

Ipak, u zadnjih desetak godina, dominantnost ekonomske paradigme je izazvana promjenom odnosa vlasti s glavnim socijalnim promjenama povaznim s radom, raznorodom, strukturama obitelji i zajednice, globalizacijom i tehnologijom.

Rezultat je bila ponovna procjena socijalnih, okolišnih i kulturnih faktora u razvoju zdrave i održive zajednice. Doprinos koji muzeji i druge kulturne ustanove mogu donijeti u javnoj politici, posebno u odnosu na veću pravičnost, pristup i socijalnu uključenost je ogroman. Dok su mjere novčane i javne odgovornosti tražene, središte ekonomske agende i sljedeće širenje muzejski aktivnosti prema novim funkcijama koje podupiru socijalnu politiku, ostavlja muzeje boreći se artikulirati svoju ulogu u društvu u kojem je agenda sve šie odoređena vanjskim agencijama. Kao posljedica, kulturne institucije na teretu javnog financiranja su pod sve većim pritiskom objasniti što one rade i zašto to rade i artikulirati načine na koji provode i promoviraju prioritete vlasti.

U određivanju vrijednosti i doprinosa muzeja, veliki dioničari, uključujući i kulturne voditelje i javnost, moraju biti uključeni. Brojne su studije vođene kako bi uključili i profesionalne radnike u muzejskom sektoru i javnost koja je služena od strane muzeja. Javljaju se veća područja slaganja između te javnosti i profesije na društvene, humanističke, ekonomske i edukativne utjecaje muzeja i navodi kako bi mogli omogućiti osnove za set indikatora protiv kojih se doprinos muzeja ne može osporiti. Primjer je studija naziva *Museums and Value* koja istražuje utjecaj muzeja na okolicu koja se odvijala od veljače do lipnja 2003. u Australiji.

Rezultati svih studija uključujući i *Museum and Value*:

- *Muzeji grade socijalni kapital*. I javnost i profesija se slaže kako muzeji omogućavaju mogućnosti za edukaciju i učenje. Javnost prepoznaje kvalitete učenja u muzeju, uključujući vizualnu dimenziju objekata i priliku za osobnu refleksiju i širenje horizonata.

- *Muzeji razvijaju zajednice*. Doprinos muzeja razvoju zajednica je potvrđen od obe strane. Slične kategorije odgovora su generirane u odnosu na rastu identiteta kroz promatrane zajedničke vrijednosti, zajedniško naslijeđe, doprinos društvenoj koheziji i omogućavajući vrijedne javne prostore za provoditi slobodno vrijeme.

- *Muzeji doprinose društvenoj promjeni i javnoj osvještenosti.* Ovo je područje u kojem se mišljenje javnosti i profesije razilazi. Profesija je duboko svjesna uloge muzeja u pomirenju raznih narodnosti. To može biti zato jer prepoznaju i reagiraju na tvrdnju da muzeji nastavljaju biti hegemonске institucije koje ojačavaju vrijednosti snažnog društva i svjesni su imperativa ispravljanja istog.

- *Muzeji izgrađuju ljudski kapital.* Obe strane razumiju kako muzeji prodnose ljudskom kapitalu kroz izgradnju društvenih mreža i veza, pružajući osobnu inspiraciju i potvrdu, potičući kreativnost i razvijajući osjećaj perspektive.

- *Ekonomске beneficije.* Obe strane prepoznaju mogućnost muzeja da privuku posjetitelje u područje, stimulirajući ekonomiju i stvarajući nova radna mjesta. Profesija je također svjesna "brendiranja" koje muzeji mogu donijeti zajednici i potencija muzeja za donošenje dohotka.

2.2 MUZEJI I ZDRAVLJE

Ideja društvenog, ili holističkog, pristupa javnom zdravlju nije nova, ali način razmišljanja u medicinskoj profesiji se mijenjao, od razmišljanja o zdravlju kao individualnom medicinskom modelu do perspektive zajednice kao holističkog modela. Ovaj model vidi faktore zdravlja i blagostanja kao mnogostruke i kompleksne, na koje utječe individualni faktor životnog stila, društva i zajednice i općeniti društveno ekonomski, kulturni i okolišni uvjeti.

Prevenција postaje sve važnija, kao i promocija zdravlja i edukacija. Umjesto jednostavnog traženja za medicinskim lijekom, ljude se podupire živjeti neovisnim životom i odgovorno za svoje vlastito zdravlje i blagostanje, kao i njihovih obitelji i zajednica. Govori se kako bi zdravlje trebalo biti o traženju vlastitog puta za prilagodbu i prihvaćanje onoga što nam se događa psihički i mentalno. Sve više i više životnih procesa, kao što su rođenje, smrt, seksualnost, starenje, nesreća, umor, samoća, su medikalizirani. Medicina ne može riješiti ove probleme. Nekada može malo pomoći ali često pod visoku cijenu. Ljudi postaju pacijenti, troše se ogromne svote novca na tretmane koji mogu biti otrovni i unakazujući i što je najgore, ljudi se odvrćaju od mnogo boljih načina za obratiti se svojim problemima.

Možda su ljudi materijalno bogatiji i imućniji nego u prošlosti, ali emocionalno zdravlje se ne popravlja, sve je više nesretnih. Trenutačni ekonomski modeli se čine ograničeni kada opisuju vrijednosti osobe, zajednice i nacije i za osiguravanje održive budućnosti. Nacionalne i globalne organizacije sve više gledaju u blagostanje kao eksplicitni politički cilj i na neke vlade i države, to je zamjenilo materijalno bogatstvo kao indikator nacionalne vrijednosti i uspjeha.

UN je izdao rezoluciju: *Sreća: prema holističkom pristupu za razvoj (2011)*, međunarodnu konferenciju na temu *Sreće (2012)* i izdao prvo *Izješće o Svjetskoj Sreći*, koje govori da su važniji za zdravlje društveni faktori kao važna društvena podrška, izostanak korupcije i stupanj osobne slobode od prihoda.

Na međunarodnoj razini se pojavljuje interes u ulogu muzeja koji mogu pridonijeti zdravlju i blagostanju. Bilo je skeptika i nisu još svi uvjereni iako dokazi kako muzeji pozitivno pridonose zdravlju svakim danom rastu i vode ka kritičnom pomaku u razmišljanju o među narodnoj politici muzeja i samoj praksi.

Muzejske zbirke su u središtu muzejski inicijativa prema adresiranju zdravlja i blagostanja. Dok neke zbirke imaju očite poveznice s temama zdravlja, sve zbirke imaju potencijal biti korištene u ovom radu i projektima, od zbirki tramvaja i vozila, do kostima, svjetskih kulturnih artefakata, starih domaćinskih predmeta, oružja... Sve ove su korištene kako bi se sudionici uključili u postavljanje pitanja, stimuliralo razmišljanje i znatiželja, i ohrabрили se na sudjelovanje u društvenom iskustvu, od kojih su svi pridonijeli pozitivnom mentalnom zdravlju.

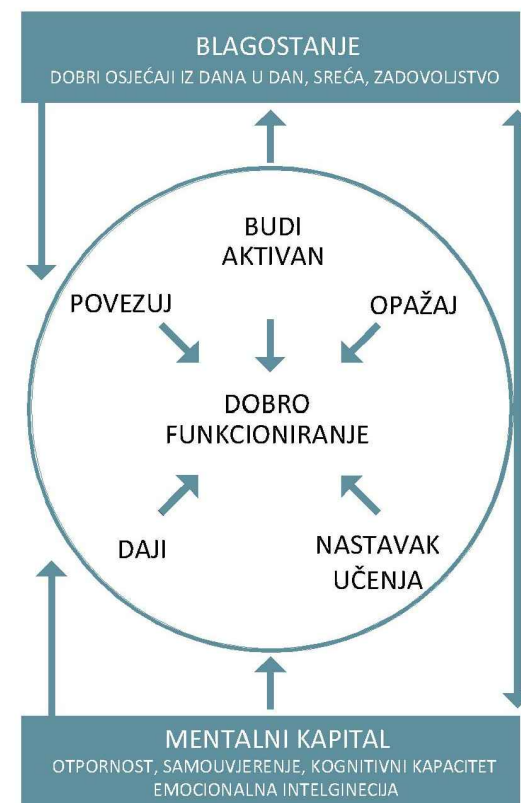
Pojavljuju se inicijative kao UK Museum Association koje idonose razne projekte u vezi poboljšanja zdravlja i blagostanja. Sve je više muzeja koji to prakticiraju. Velik broj tih projekta je inovativan ili eksperimentalan, koji stimuliraju nove načine rješavanja raznih problema. Manchester Museums and Galleries su uspostavili programe inicijative za zdravlje i blagostanje kao što je projekt *Who Cares?* koji se vodio u 6 muzeja u sjeverozapadnom dijelu Engleske, i *Culture shots*, tjedni program kreativnih događaja koji su se odvijali u pet različitih bolnica u Manchesteru.

Meet Me at MoMA je program Muzeja Moderne Umjetnosti u New Yorku za ljude sa ranim fazama bolesti gubitka pamćenja ili Alzheimerove bolesti koji je dizajniran kako bi učinio umejtnost značajnim i pristupačnim načinom komuniciranja.

Prisutna je značajna praksa i inovacija u muzejima vezano za zdravlje ljudi, ali i još veći potencijal i još se štošta može učiniti po tom pitanju. Sve je veće razumjevanje kako sudjelovanje u kulturalnim ili kreativnim aktivnostima može imati utjecaj na mentalno i psihičko zdravlje, ili kako konstatno kulturno uzdizanje daje direktan stimulans ljudskim bićima i čak produkuje životni vijek. Međutim, još mnoga pitanja ostaju neodgovorena što čini nadolazeće razdoblje zanimljivim za muzeje.

The Five Ways to Wellbeing su set dokazanih radnji koje unaprjeđuju i promoviraju osobno blagostanje. Razvijeni su od strane New Economics Foundation. Oni funkcioniraju na način, npr. 'dajući' radeći nešto dobro nekome, će u najviše slučajeva, izazvati jednostavni 'hvala', što povećava osjećaj zadovoljstva i mogućnost ponovnog čina dobrote prema drugima. Alternativno, učenje nečeg novog (npr. kako kuhati omiljenu hranu) može voditi osjećaju postignuća, i kao rezultat, veći osjećaj za kompetentnost i autonomiju, koje zauzvrat, vodi osjećaju zadovoljstva i samopoštovanja. Ovo se odražava u istraživanjima koji dokazuju da jednostavna pozitivna energija i pozitivne emocije mijenjaju kako ljudi misle i kako se ponašaju i pojačavaju optimizam.

Five Ways to Wellbeing omogućuju koristan okvir za muzeje i njihovo planiranje i razvoj programa za zdravlje i blagostanje. Fokus na učenju, zadržavanju aktivnosti (mentalne i psihičke), stvaranje poznanstava s ljudima i svijetom oko sebe i davanje natrag je u jezgri svih projekata, projekata koji se grade i osnivaju na važnosti kulturnih iskustava kao dio pozitivnog blagostanja.

Veza između pet koraka blagostanja, blagostanja, dobrog funkcioniranja i mentalnog zdravlja

2.3 MUZEJI I ŠKOLE

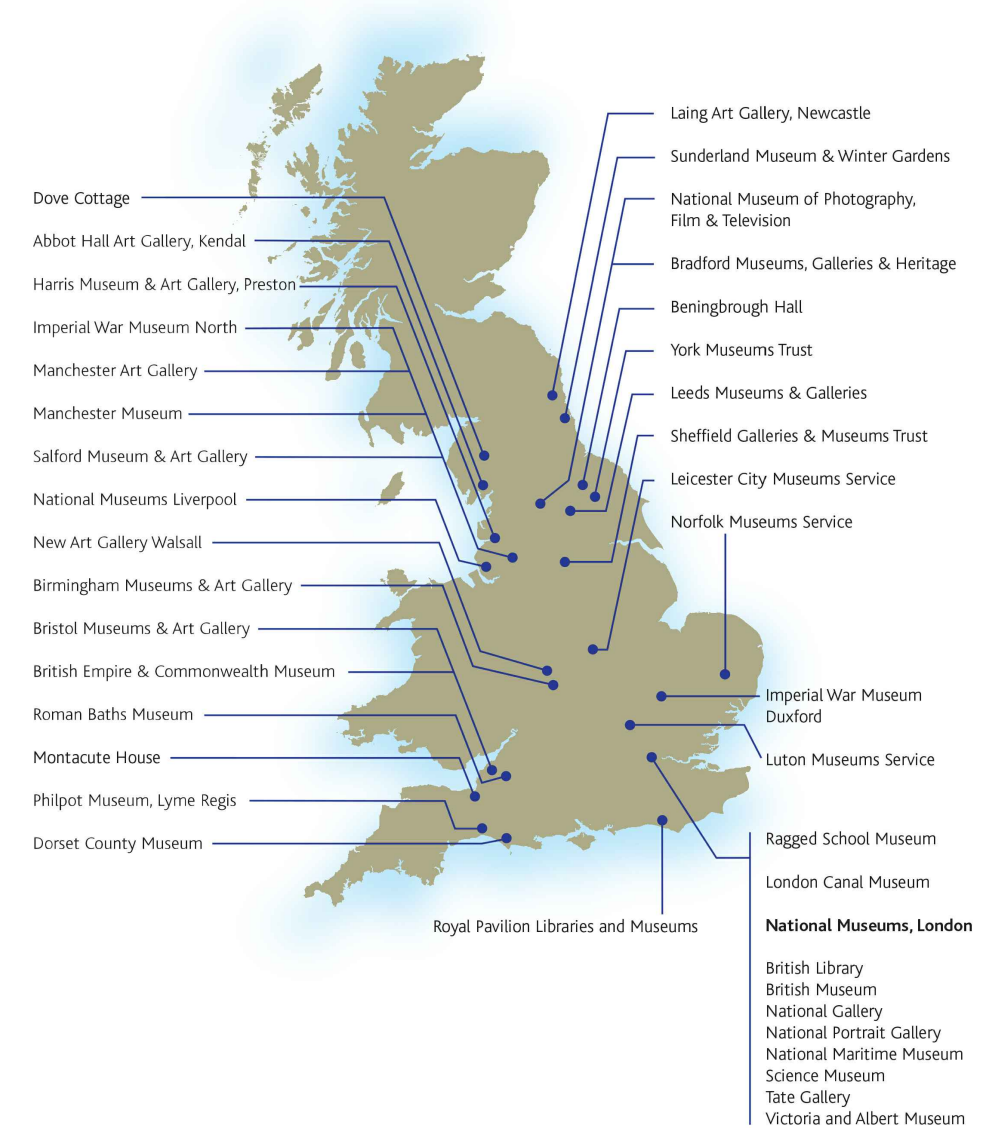
The Department for Culture, Media and Sport i Department for Education and Skills (DCMS/DfES) u Velikoj Britaniji naručilo je 12 projekata kroz 2003. i 2004. godinu. Ti su se projekti činili od partnerstva muzejske edukacije između nacionalnih i regionalnih muzeja.

Projekti u Engleskoj provedeni od kolovoza 2003. do ožujka 2004. na 29,701 učeniku, od toga je 9415 učenika i 503 nastavnika ispunilo anketu o tome što su naučili.

Bilo je 34,146 kontakata s zajednicom i građanima.

1,609 radnika u zajednici kao što su umjetnici, pisci i fotografi, je radilo sa muzejima da bi se dostavili projekti za zajednicu.

- 66% nastavnika je koristilo muzej u edukativne svrhe prvi put, od toga ih je 94% reklo da su muzeji bitni za njihovu edukaciju i edukaciju djece.
- 90% nastavnika misli da je posjet muzeju povećao njihovo povjerenje u muzeje.
- 89% učenika se složilo da su otkrili neke zanimljive stvari u muzeju
- 86% je osjetilo da su muzeji dobro mjesto za učiti na drugačiji način u odnosu na školu
- 77% je osjetilo da im je to iskustvo dalo bolje razumjevanje za razne predmete
- 64% se složilo da je posjet muzeju ili galeriji učinio škole inspirativnijim

Muzeji uključeni u program DCMS/DfES

U ovom istraživanju su uspješno ciljane škole u najnerazvijenijim područjima Engleske gdje je dječje siromaštvo visoko. Obično su to ruralna područja i škole u tim područjima često teško pronalaze načine za posjetiti muzeje. Najčešće su to male škole koje su primorane povesti sve učenike na izlet, a to uključuje i najmanju djecu koji bi teško mogli podnijet potovanja na velike udaljenosti. Cijene transporta a znaju biti velike, pogotovo ako se ide u terminima nastave. Postoji i nesigurnost kod nastavnika hoće li se osoblje muzeja moći snaći s učenicima različitih godina. No, svladaju li se te prepreke rezultati su uvijek pozitivni.

Razlozi zašto se muzeji ne koriste češće: teškoće transporta i organizacije, problemi s administracijom, ograničenja postojećeg kurikulumu, manjak znanja što je moguće i realno očekivat od muzeja i ograničena komunikacija s muzejima.

Istraživanjem su se saznale neke barijere korištenja muzeja od strane zajednice kao što su: manjak svijesti za muzeje, osjećaj isključenosti - "nije za ovakve kao što sam ja", manjak samopouzdanja kao što je "razmijevanje umjetnosti", percepcija da su muzeji dosadni, pljesnivi i puni nedobrodošlice, ograničeno putovanje putovanja izvan mjesta boravka, cijena putovanja, vrijeme potrebno za putovanje ako je muzej udaljen.

Istraživanje i projekti su pronašli jasne dokaze utjecaja na učenje i kod individualaca, grupa i zajednica kao dio formalnog i neformalnog učenja. Jasan je potencijal korištenja muzeja svrhe poticanja učenja i rada kod djece i mladih osoba koji imaju problema s tradicionalnim načinima učenja. Bitno je naglasiti kako muzeji jednako koriste i osobama s poteškoćama kao i ostalim učenicima.

Sada je ostao izazov naći strukture i sredstva za koristiti tu snagu inspiracije kako bi se identiteti izgradili efektivnije i konstantnije. Istraživanja su pokazala na poteškoće pri izvedbi ovakvih projekata i time dale nove smjernice kojima bi se trebalo voditi.

3. NAČINI OBLIKOVANJA

- Muzej Unterlinden / Herzog & de Meuron

Smještaj poveznice postojećih zgrada muzeja na budućem trgu. Jezik arhitekture integrira staro i novo (onome koji poblje gleda). Projekt vizualizira vezu u novoj arhitektonskoj sintezi omogućujući prezentaciju muzeja u budućnosti. stavlja u centar probleme rekonstrukcije, simulacije i integracije. Umjesto nove modernističke arhitekture, vraća se povijesti i događa se otvaranje trga kanalu. Novoizgrađeni objekti ne oponašaju povijesnu arhitekturu ali je evociraju i prisutan je eko dominikanske kapele. Ciglena fasade, iako moderne, daju teksturu koja je prikladna za povijesni ambijent.

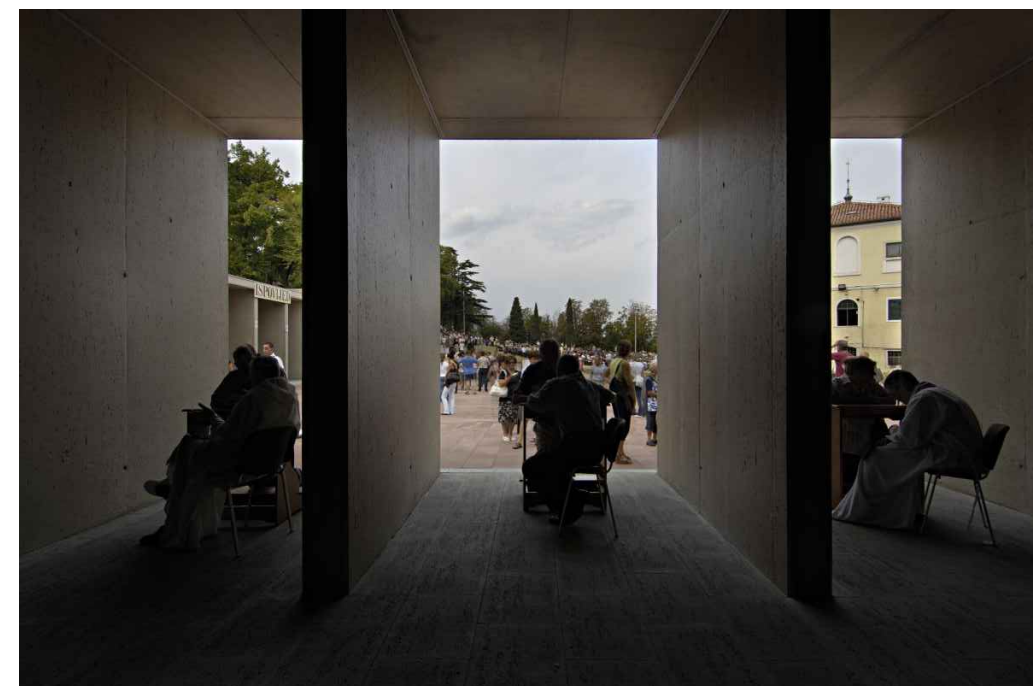
- Szentkút Pilgrim Center / Tamas Nagy

Mjesto hodočašća dugi niz godina i želja proširenja sadržaja i kapaciteta. Projekt u više faza i odvojenih zasebnih cjelina. Od otvorenog liturgijskog prostora, koji jednostavnim oblikovanjem daje do znanja o kakvom se prostoru radi, do novih smještajnih kapaciteta čiji urbanizam daje prednost vjerskim prostorima i vjerničkom iskustvu. Korišteni materijali - drvo i beton doprinose tome doživljaju i zaokružuju priču redovničkog samostana i crkve i same prirode redovničkog života.

- Aula Ivana Pavla II / Idis Turato

Domaći primjer u Trsatu pokaziva važnost otvorenog i zatvorenog liturgijskog prostora, njegove višenamjnske prirode i otvorenosti i društvenosti franjevačkog reda. Jednostavni arhitektnski jezik se očituje u arhetipskom elementu kuće glavnog objekta, koji ima svjetovnu ulogu, dok trijem daje prostoru svečanost i sakralnost. Važnu ulogu u prezentiranju redovničkog načina života imaju kao i do sada, uporaba materijala - opeke i sirovog betona. Prostor, namjesni i spontani (ispovijedanje u prostoru trijema između stupova-lamela) svojim oblikovanjem su namjenjeni korisnicima svih skupina, uzrasta i slučajnih prolaznika koji mogu pronaći i intimu i kontemplativne prostore.

4. KULTURA KROZ ASPEKT PROSTORNOG DJELOVANJA

Problemi koji su muzeji kroz bližu povijest morali prolaziti su bili načini na koje ih svijet, javnost gleda, ali i način na koji su oni prezentirani. Redovito su zaboravljeni od strane onih koji imaju priliku ih iskoristiti i služiti se njima na način na koji se kroz ovaj rad govori a to su školski i medicinski djelatnici.

Sva istraživanja su pokazala kako muzeji žive dobro u zajednici i igraju važnu ulogu u ljudskim životima samo ako se njima dovode, osim standardnih turista koji su s ekonomskog aspekta uvijek dobro došli, i ljudi kojima je potrebna rehabilitacija. Potrebno je projektirati takve muzeje bazirane na ovim saznanjima, koji svoju metodologiju prakse mogu prilagoditi iskustvu korisnika. To su kulturne ustanove koje su stalno otvorene i prilagođene prema svim uzrastima, od vrtića i najmlađih, preko osnovne i srednje škole, studenata, mladih obitelji, i starijih naraštaja, umirovljenika, bolesnika, i svima kojima je potrebno zdravlje i blagostanje.

Svakako je poveznica i samostan i crkva, koji su naraštajima bili mjesto utjehe i dobre riječi, koji su sličan način ljudima donosili zdravlje i sreću. Jednostavnost i čisti oblici su pridonosili tome i to je nešto čemu se i dalje teži.

Suvremeni muzej mora poticati iskustvo učenja, osobne aktivnosti i doživljaje vlastite vrijednosti, koji u suradnji sa školama treba unaprijediti današnji sustav školovanja, koji često za rezultat ima pojavu nepoženih i društveno neprihvatljivih oblika ponašanja djece. To je rezultat slabe odgojne moći sadašnjeg školskog susatava koji svojom monotonijom i nepostojanjem programa izvaškolskih aktivnosti pridonosi takvim ponašanjima kod djece.

Povezivanje muzeja i škola je dokazano dobar projekt koji uvodi red u pozitivne navike kod korištenja slobodnog vremena djece, pošto je škola jedno od rijetkih mjesta za mlade na kojima se mogu družiti i učiti socijalnim sposobnostima koje su redovito zapostavljene u suvremenom vremenu 'online' društvenih mreža. Muzeji mi sam time bili produženi oblik škole i njezin fleksibilniji i slobodniji dio.

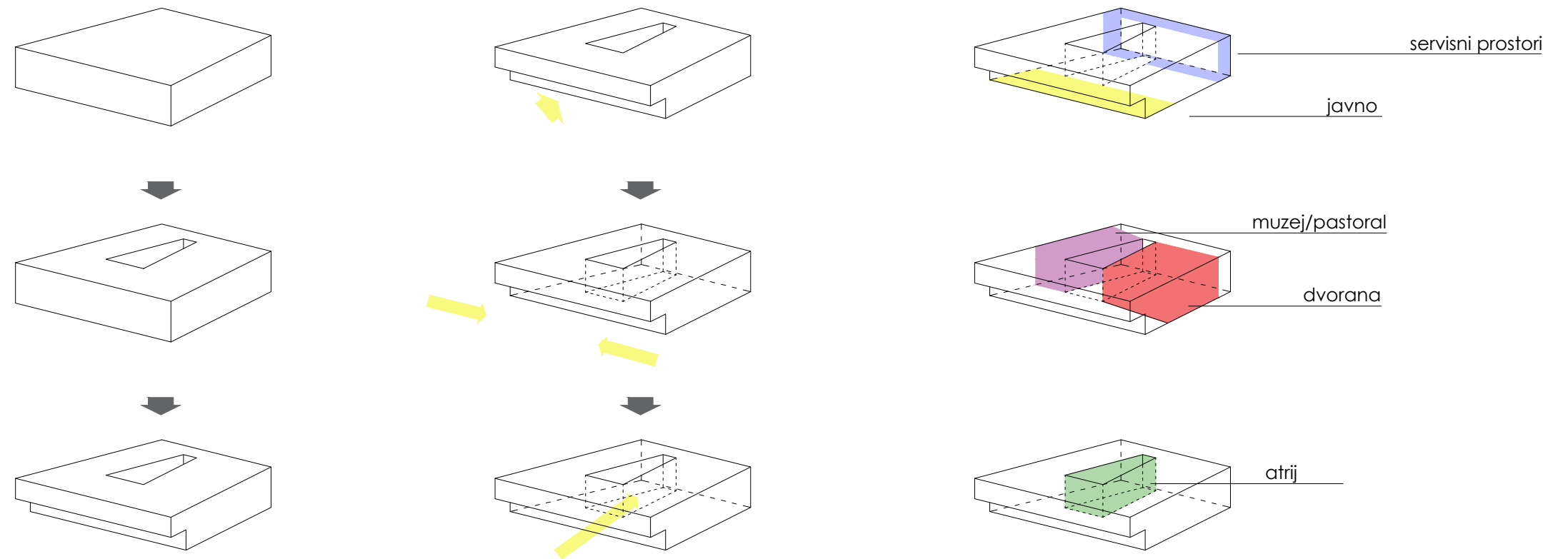
5. LITERATURA:

Blago hercegovačkih franjevačkih samostana, dr. fra Andrija Nikić, 1993.
100 godina muzeja na Humcu, Samoupravna interesna zajednica kulture općine Ljubuški, 1985.
Hercegovina sa svetim Antom, Žarko Ilić, 1996.
Curator: The Museum Journal, Museum and impact, Carol Scott, 2003.
Mind, body, spirit: How museums impact health and wellbeing, Jocelyn Dodd, Ceri Jones, 2014.
Inspiration, Identity, Learning: The Value of Museum, The evaluation of the impact of DCMS/DfES Strategic Commissioning, Department for Culture, Media and Sport, 2003-2004.

INTERNETSKI IZVORI

<http://www.franjevci-humac.net/index.php/samostana>
http://www.culture.gov.uk/global/publications/archive_2004/valueofmuseums
<http://www.teachernet.gov.uk/museums>
<http://www.le.ac.uk/museumstudies/rcmg/rcmg.htm>
<http://www2.le.ac.uk/departments/museumstudies/rcmg>
<http://www.musee-unterlinden.com/en/musee/architecture/>
<http://www.idisturato.com/project/aula-ivana-pavla-ii/>
<http://www.archdaily.com/775673/szentkut-pilgrim-center-tamas-nagy>

6.4. KONCEPT

Koncept objekta polazi od tipologije samostana , organizacije prostora oko atrija, te otvaranje prednjom fasadom prema javnosti.
 Komunikacije su također u odnosu prema atriju, oko kojega se dobiva miran prostor pogodan za raznorazna kulturna djelovanja.
 Funkcionalni raspored odeređen je prema atriju; s prednje strane je javni i otvoreni prostor, sa stražnje servisni prostori i uredi, te s jedne strane atrija dvorana, a druge muzej i pastoralni dio.

6.5. URBANISTIČKO RJEŠENJE; UREĐENJE PARCELE

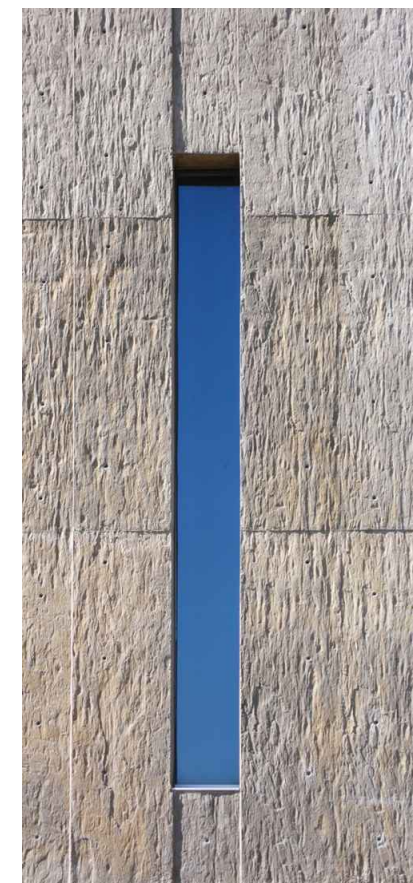
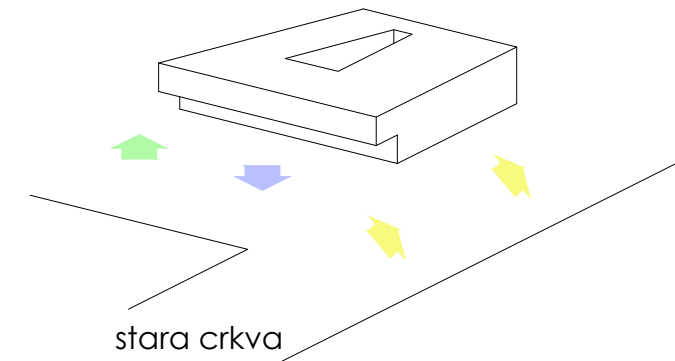
Dobiveni trg ispred novoprojektirane zgrade podjeljen je na tri dijela različitih karaktera. Prvi dio koji komunicira sa starom crkvom pravi zonu odmaka od postojeće izgradnje i vodi prema zelenilu iza objekta, završavajući sa malim teatrom na otvorenom. Drugi dio karakterizira upušteni dio koji se može koristiti za mala okupljanja i igre najmlađih ispred novoprojektiranog objekta. Treći dio karakterizira izdignuti dio sa zelenilom. Iza objekta, na prostoru oko stražnjeg ulaza, uz rampu za ulazak u garažu je smješten parking na otvorenome.

6.6. KONSTRUKCIJA

Nosivu konstrukciju čine vertikalna armirano betonska konstrukcija s čeličnim horizontalnim profilima. U dijelu dvorane krov nosi čelična rešetka visine 1,80 m sa profilima debljine 30 i 20 cm, ovisno o opterećenju. AB plića je spregnuta na trapezni lim visine 7 cm, ukupne visine 15 cm.

6.7. MATERIJALI I ZAVRŠNE OBRADJE

Kao završna vidljiva obrada fasade na mjestima koja nisu ostakljena su betonski paneli s uzorkom sitne granulacije koja ima odnos sa postojećom obradom kamene fasade samostana i stare crkve. Završna obrada poda ovisno o prostorijama je protuklizni epoksidni pod. Na vanjskom dijelu popoločanje je od betonskih ploča.

ISKAZ POVRŠINA
SADRŽAJ I NAMJENA

- Muzej

Stalni postav	500 m2
Caffe	200 m2
Ulaz	
-trijem	
-vratarnica	
-vjetrobran	
-ulazni prostor	350 m2
Sanitarije	
-muški	15 m2
-ženski	15 m2
-invalidi	8 m2
-pretprostor	6 m2
Sanitarije ukupno	45 m2
Suvenirnica	50 m2
Garderoba	20 m2
Gospodarski prostori	
-kotlovnica	60 m2
-radionica	30 m2
-garderoba i sanitarije tehničkog osoblja	8 m2
-opće gospodarsko spremište	10 m2
-garderoba i sanitarije spremačica	8 m2
-prostor za odlaganje smeća	5 m2
-sanitarije i garderoba osoblja caffe-a	10 m2
-spremišta caffe	10 m2
-spremišta suvenirnica	10 m2
-ured voditelja	15 m2
-garaža	800 m2
Gospodarski prostori ukupno	150 m2
Čuvaonica za muzejsku građu	150 m2
Arhiv	100 m2
Informativni punkt	15 m2
Ured za kustosa	20 m2
Administracija	30 m2

Multifunkcionalna dvorana (koncerti, predstave...)	800 m2
Ulazni prostor	100 m2
Garderobe	20 m2
Skladišni prostori	100 m2
Učionica	100 m2
Dvorana za sastanke	100 m2
Dvorana za probe	100 m2
Dvorana za tisak župnih tiskovina	50 m2
Dvorana za franjevačku mladež	100 m2
Knjižnica	150 m2
Čitaonica	200 m2

Sanitarije	
-muški	15 m2
-ženski	15 m2
-invalidi	8 m2
-pretprostor	6 m2
Sanitarije ukupno	50 m2

Gospodarski prostori	100 m2
----------------------	--------

Ukupno neto:	4245 m2
--------------	---------

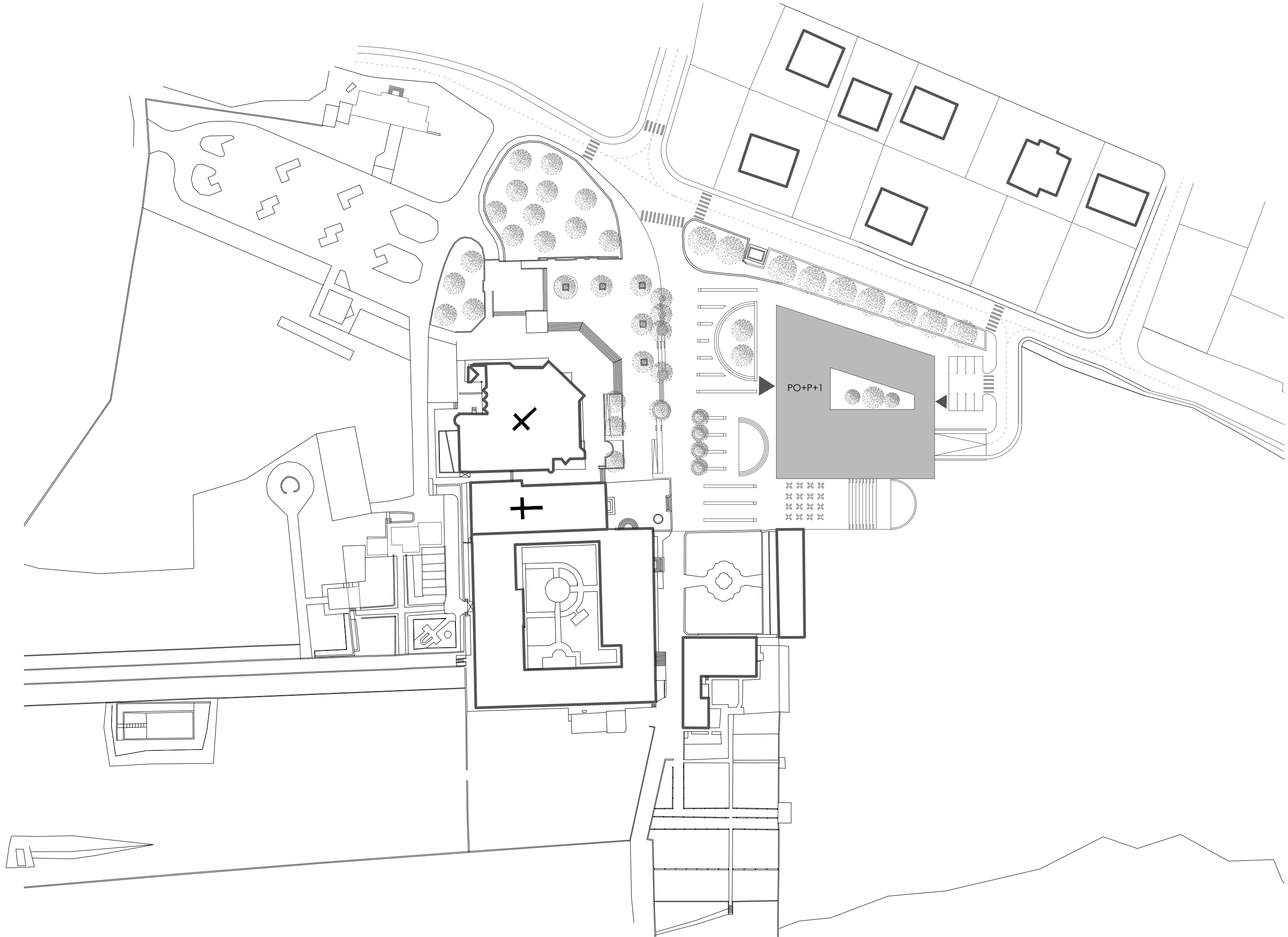
Potrebno je na ukupnu neto površinu dodati još 30% koji se odnose na komunikacije i zidove:
4245 m2 x 1,3 = 3094 m2

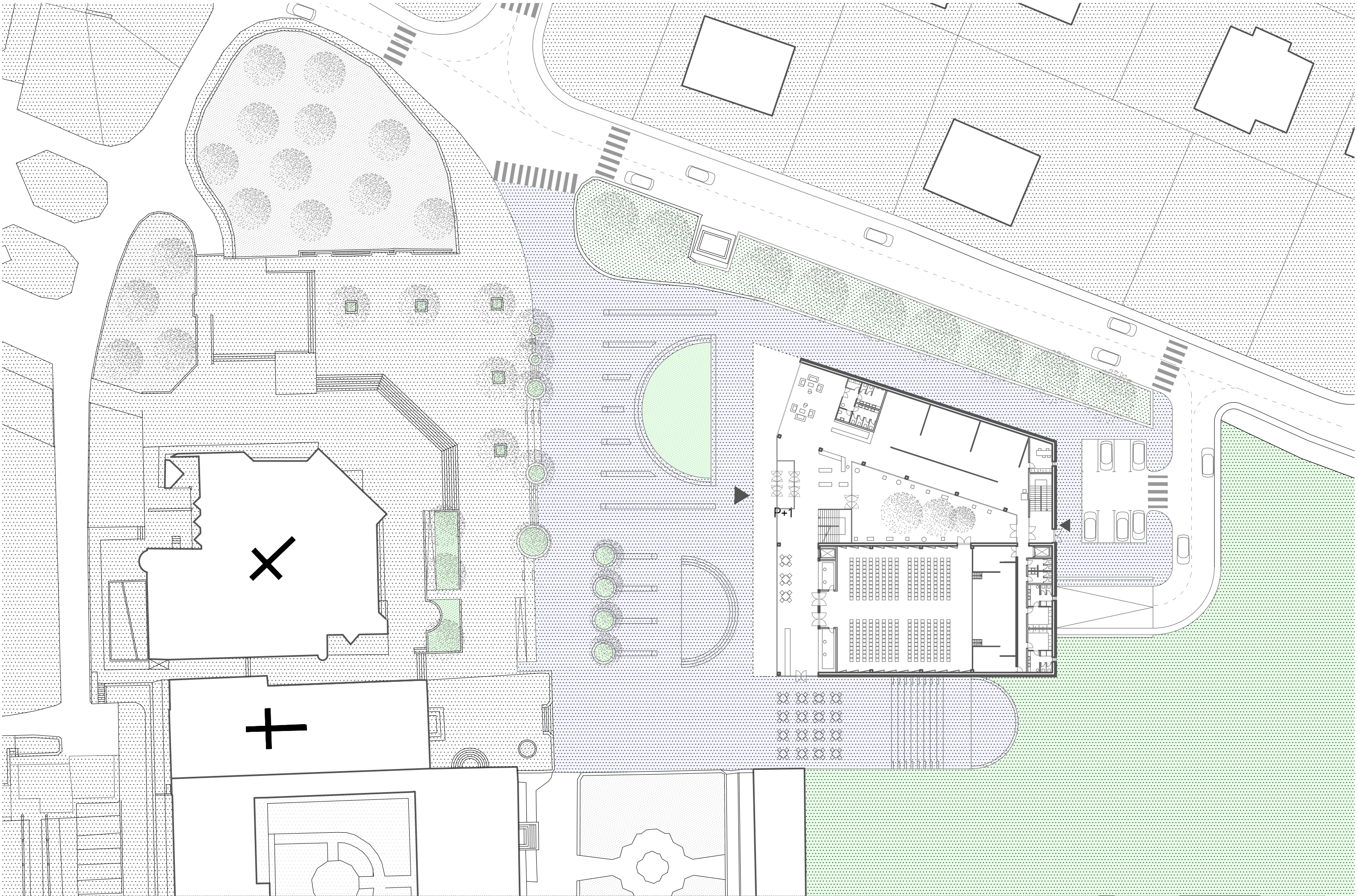
Ukupno bruto:	5520 m2
---------------	---------

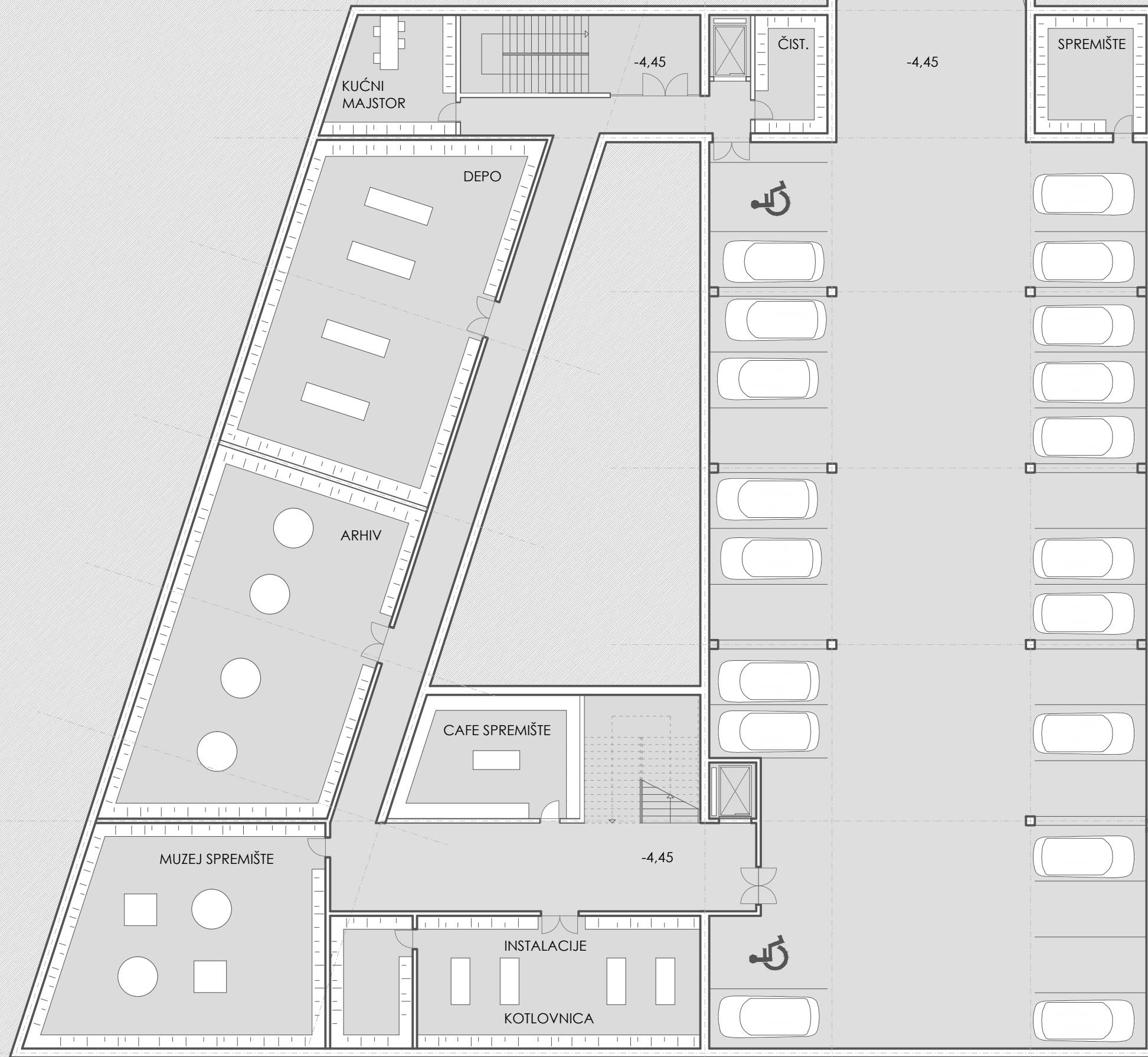
-Dvorišni plato

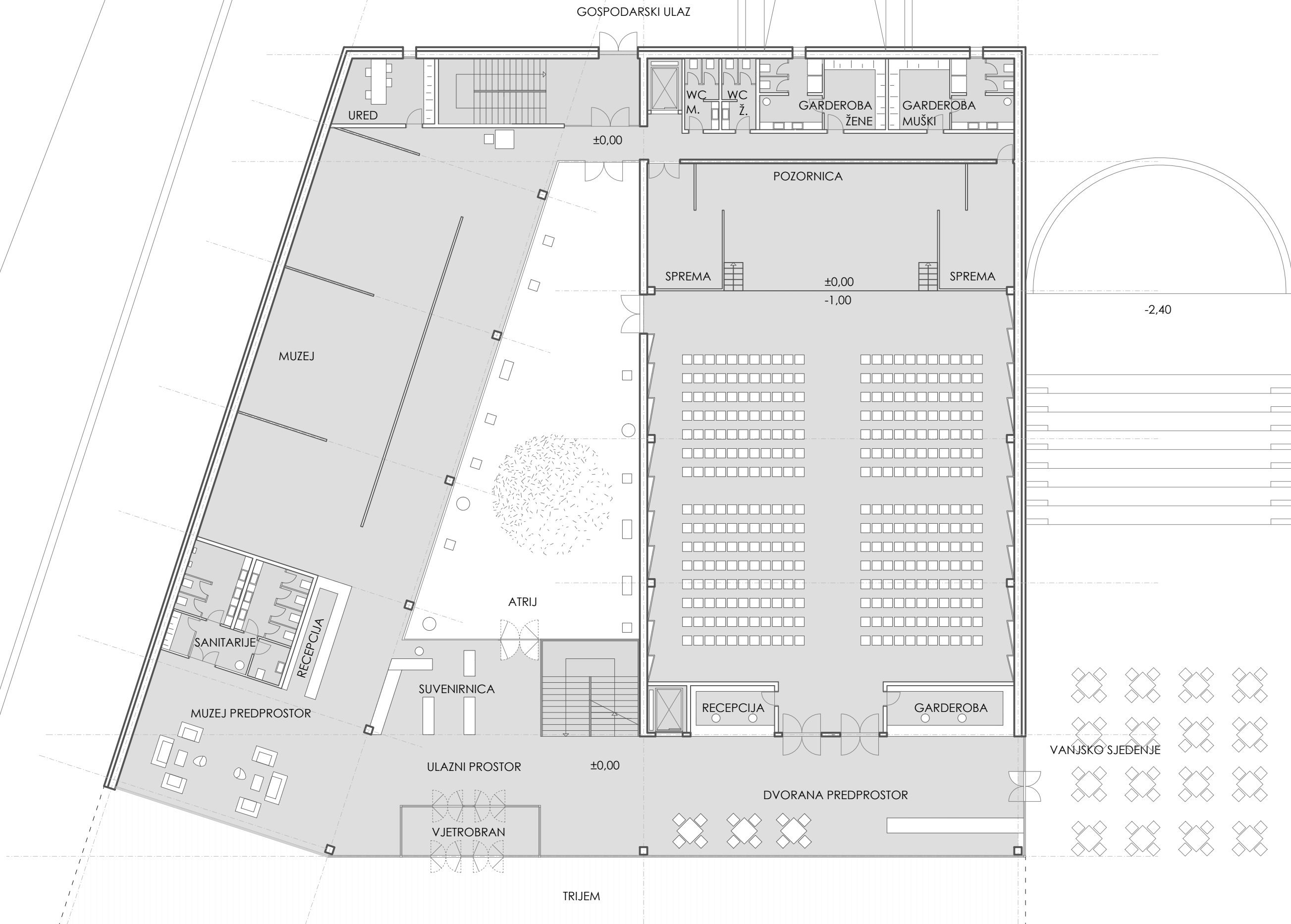
Zelene površine, pristupna cesta, prostor za vjernike, parking za posjetitelje, parking za osoblje

Ukupno područje obuhvata:	11120 m2
---------------------------	----------

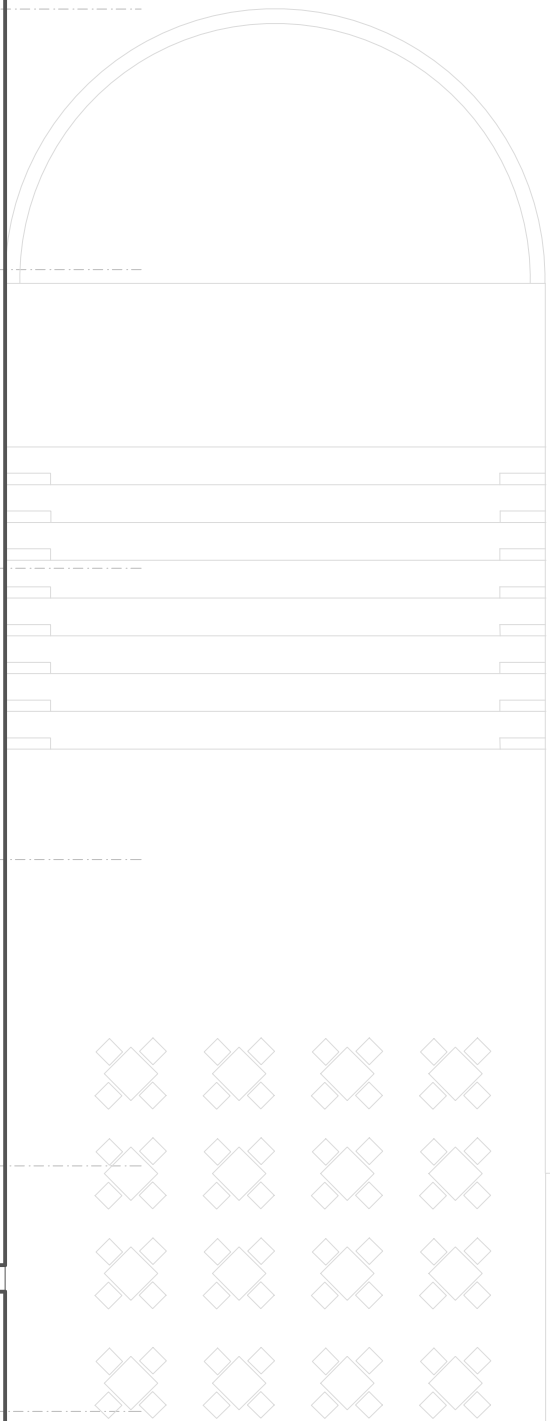
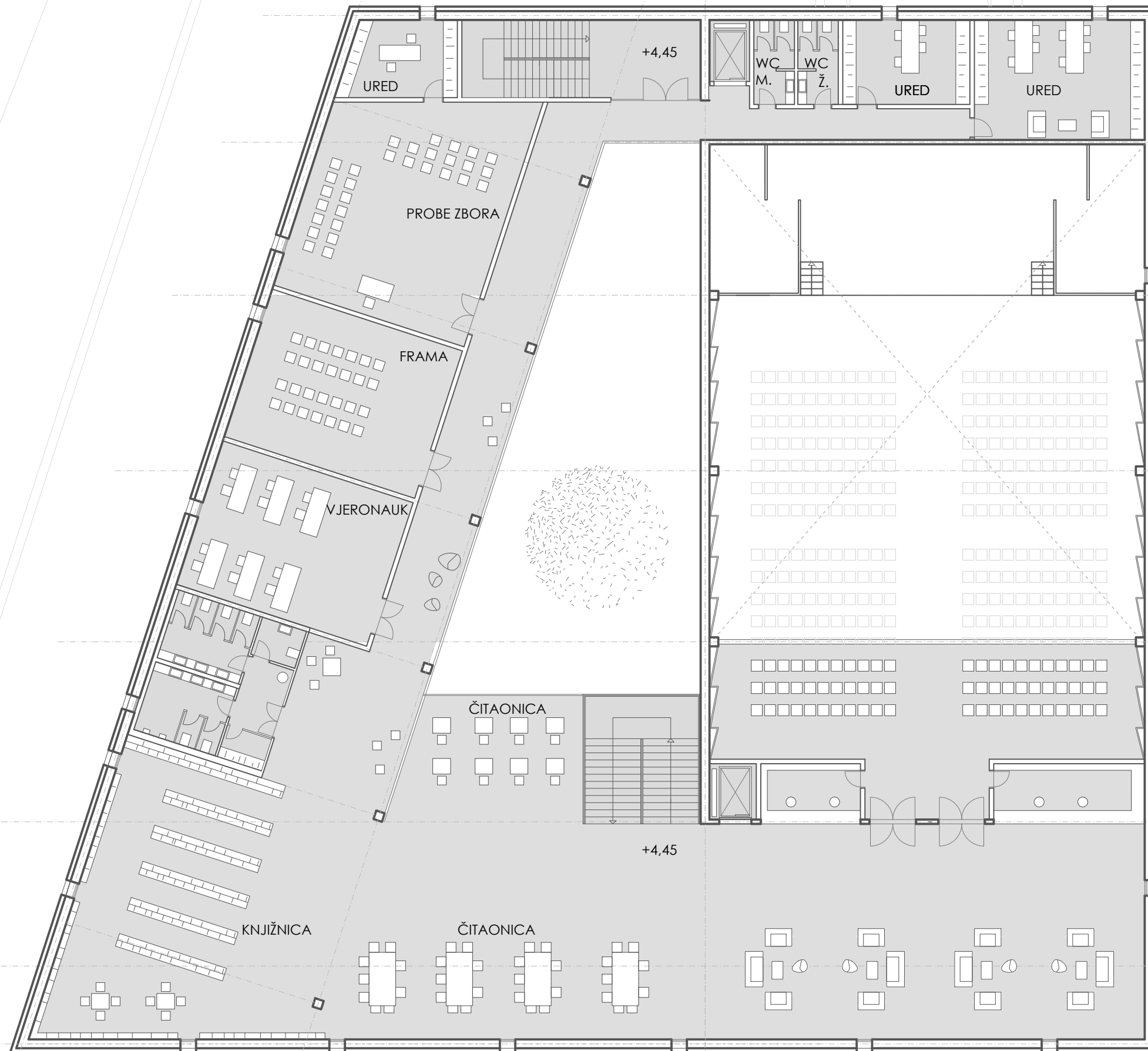

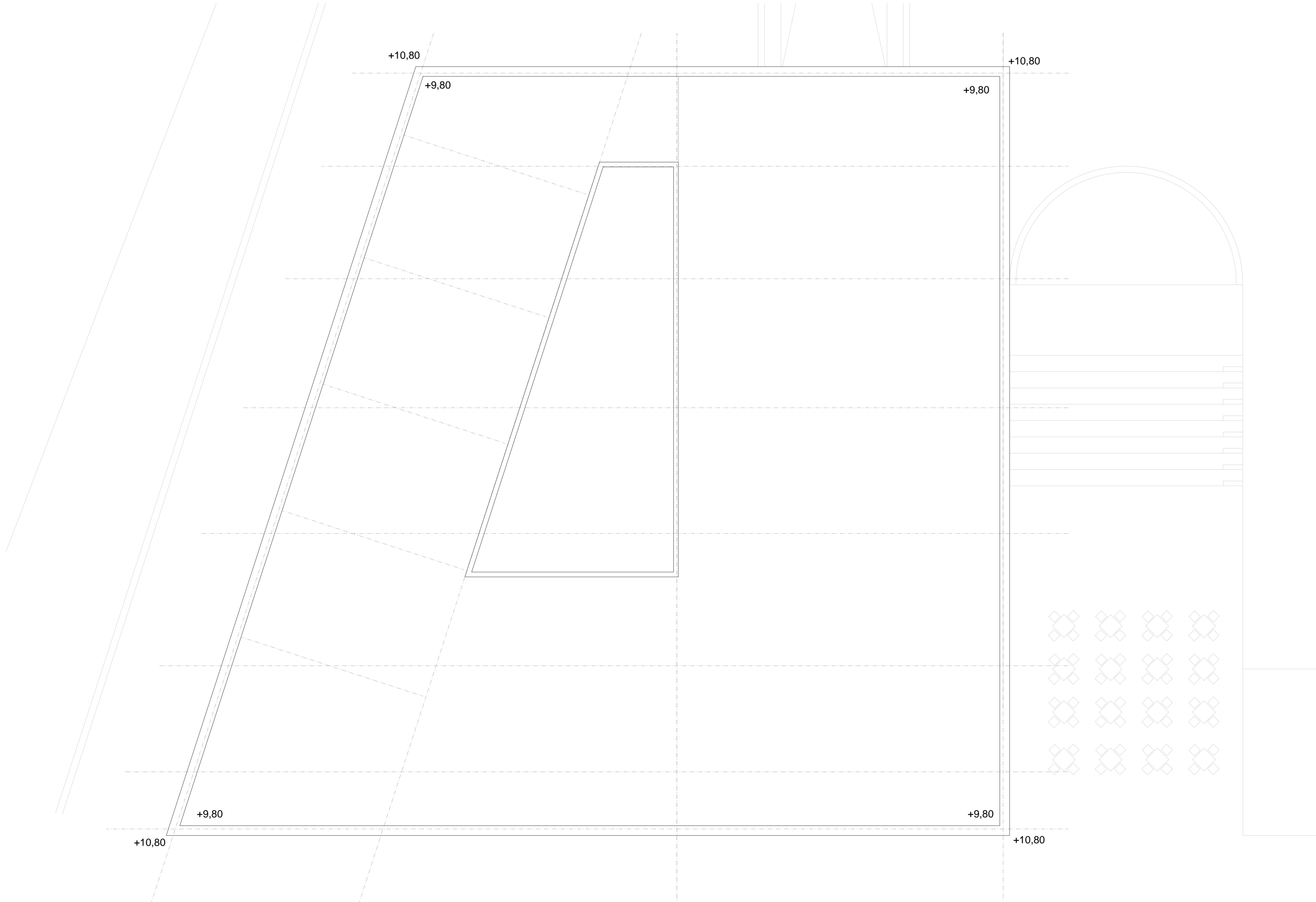

POSTOJEĆI OBJEKT

FGAG

KULTURNO PASTORALNI CENTAR

PETAR TOMIĆ

AK.GOD. 2016./17.

TLOCRT KROV

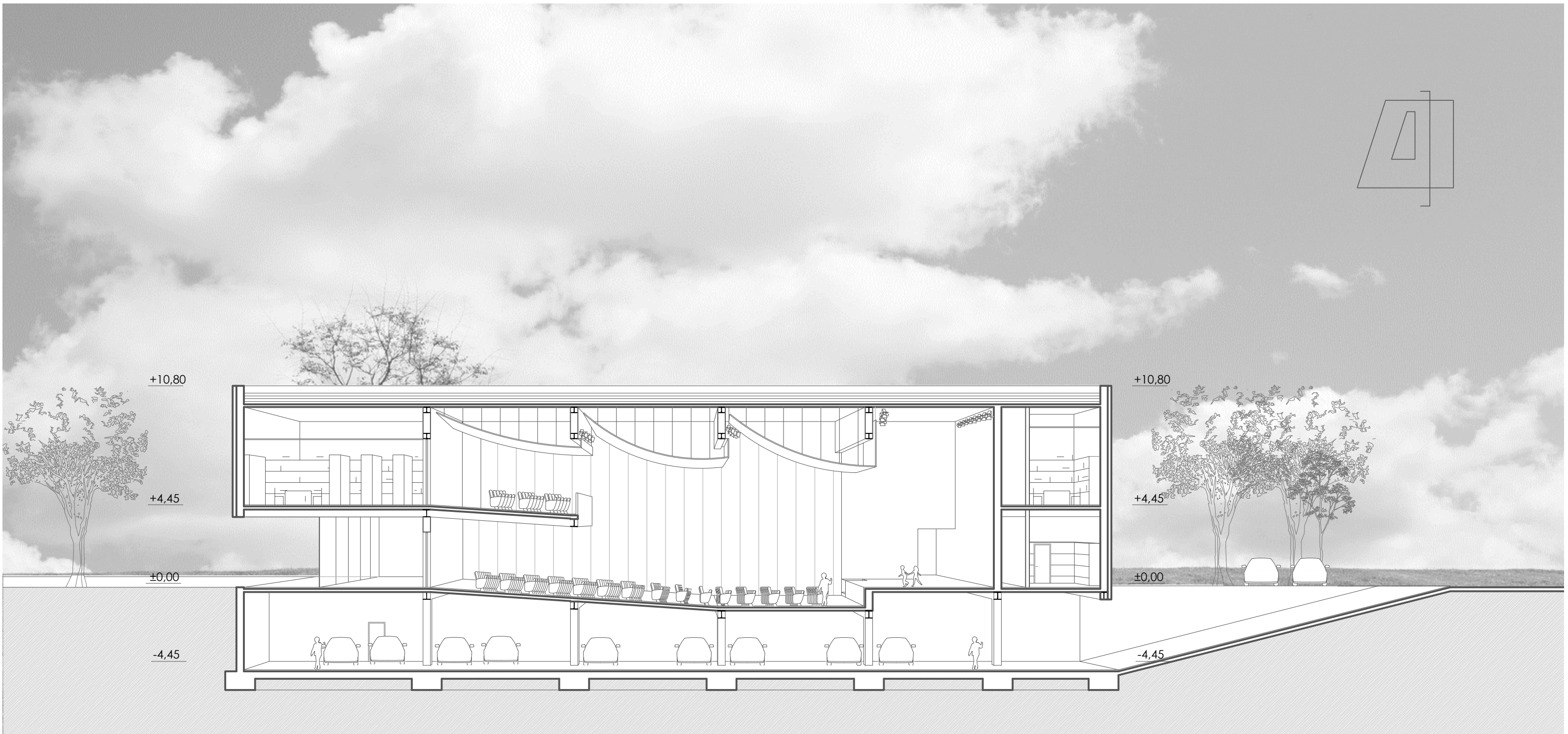
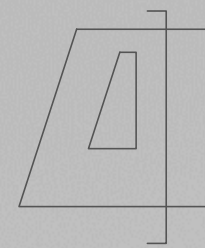
M 1:200

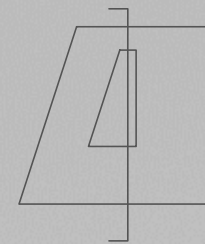
0 1

5

10

17

FGAG

KULTURNO PASTORALNI CENTAR

PETAR TOMIĆ

AK.GOD. 2016./17.

PRESJEK 2-2

M 1:200

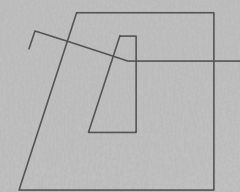
0

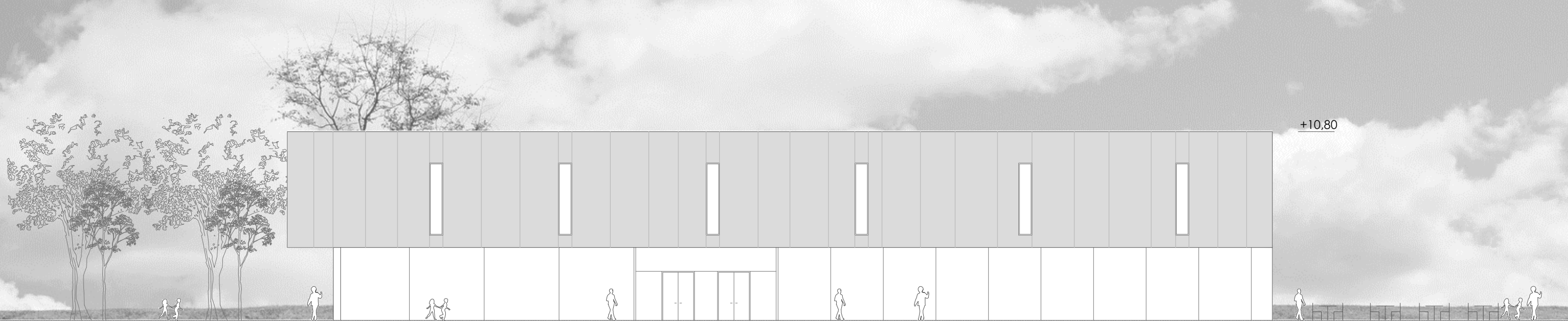
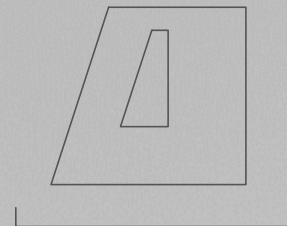
1

5

10

19

FGAG

KULTURNO PASTORALNI CENTAR

PETAR TOMIĆ

AK.GOD. 2016./17.

SJEVEROZAPADNA FASADA

M 1:200

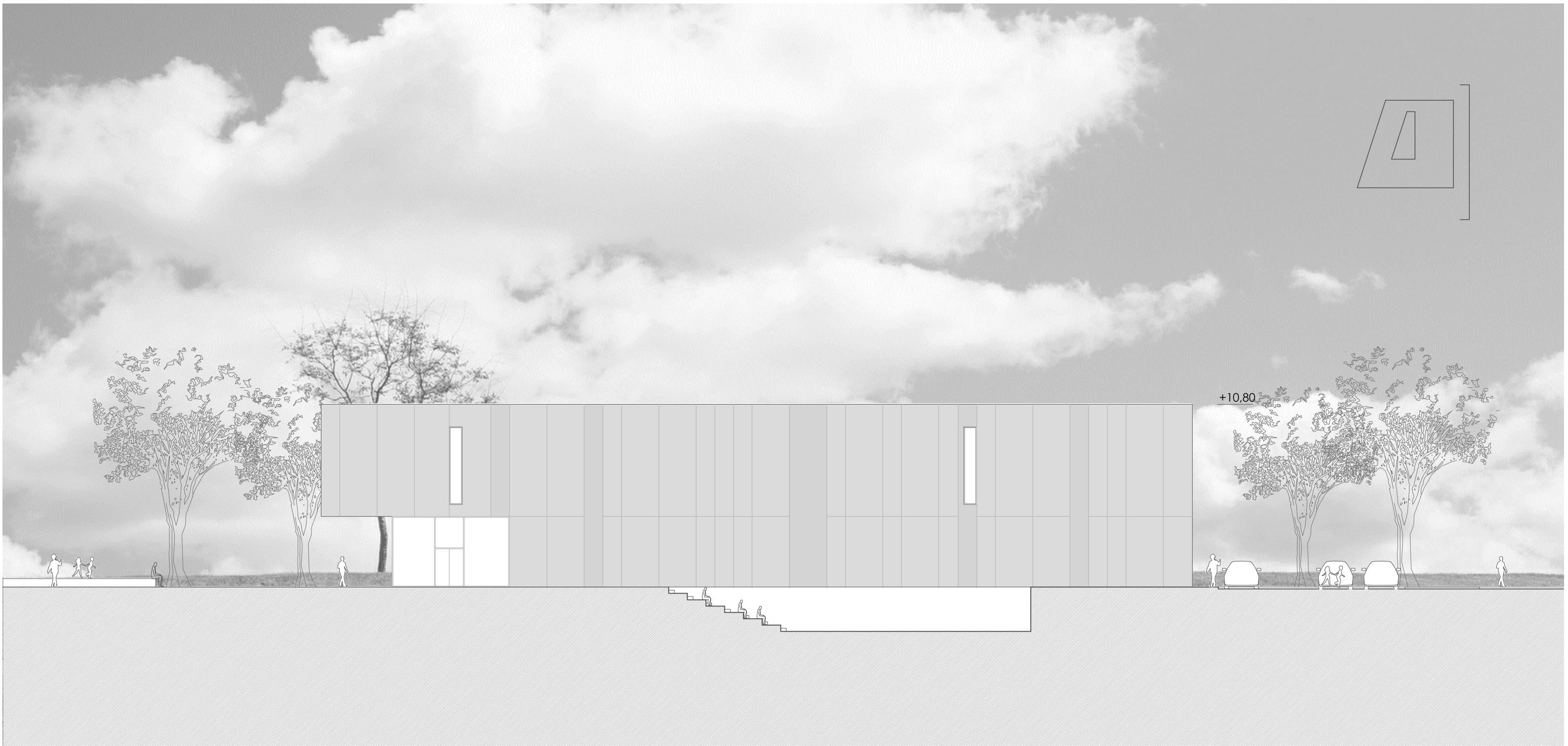
0

1

5

10

21

FGAG

KULTURNO PASTORALNI CENTAR

PETAR TOMIĆ

AK.GOD. 2016./17.

JUGOZAPADNA FASADA

M 1:200

0

1

5

10

22

